

Com s'ha construït la política cultural a Catalunya: el relat d'Eduard Delgado

Publicat per [Interacció](#) [1] el 04/11/2015 - 16:42 | Última modificació: 12/06/2026 - 13:54

Us recomanem aquest article d' Eduard Delgado, organitzador de la primera edició d'Interacció 1984 i director fundador del Centre d'Estudis i recursos Culturals (CERC). El text aporta memòria institucional i una lectura històrica dels marcs que han configurat l'acció cultural pública. Connecta directament amb l'eix Panorama d'[Interacció15](#) [2] dedicat a revisar el recorregut de les polítiques culturals des de la recuperació democràtica.

Aquí teniu un extracte:

«La història de les polítiques culturals a Catalunya encara s'ha d'escriure i no és feina fàcil (...) Aquest buit historiogràfic no ens ha d'estranyar, ja que en un país comandat intel·lectualment per literats i historiadors de la política, l'anàlisi cultural no ha estat indispensable, una anàlisi que seria necessàriament crítica i refractària amb els mites més ornats de la nostra cosmogonia nacional. Però si superem aquests inconvenients tàctics, la historiografia de les polítiques culturals pot oferir un panorama ple de llum que a la llarga tinguin un efecte encoratjador de cara a l'avenir

Però la deserció acadèmica no acaba en la historiografia. Els estudis jurídics, econòmics i socioantropològics de les polítiques i la governabilitat cultural han estat molt per sota de les necessitats del país. Les raons són complexes i caldria demanar-les, en primer lloc, als estaments universitaris. En alguns casos, acadèmics i intel·lectuals de supòsit han manifestat el seu antagonisme polític a la noció de polítiques culturals. "Em sona a Goebbels" m'ha botxinat en diverses ocasions un conegut catedràtic. En altres, s'ha volgut reduir l'interès al d'un apèndix esporàdic de les "polítiques públiques".

En el món més convencional de les ciències socials, les polítiques culturals han merescut l'atenció de sociòlegs, antropòlegs i psicòlegs socials com una mena de corriol ocasional que es pren per retornar al camí ral dels estudis sobre nacionalisme, societat civil o estructura social. Els analistes de l'art han manifestat també la seva hostilitat als estudis sobre polítiques i gestió pública de la cultura, sovint en nom d'un posicionament basista en favor dels creadors. El que és pitjor, sovint hem vist aprenents d'acadèmics que sense tenir experiència de gestió cultural o de disseny i implementació de polítiques públiques han esdevingut professors d'aquestes matèries en cursos de tercer cicle (..) cursos d'aquest nivell a Catalunya conduïts per docents sense experiència professional ni recerca en el sector.»

Més endavant, l'Eduard ens relata aspectes dels primers 20 anys de polítiques públiques de la cultura a Catalunya amb aquestes opinions:

« La primera etapa va ser la lluita contra els models institucionals externs (1979-1985 aproximadament). Només els qui van viure la transició recordaran els intents de situar la política cultural a Catalunya damunt de vies homologades a altres països amb connivències de mala informació o d'oportunisme polític. (...) [un exemple:] l'intent de subordinar la política cultural local a les àrees de Joventut. D'aquí el conflicte entre els qui donaven suport als models d'animació cultural a la francesa (Maisons de la Jeunesse et de la Culture) enfrontats als qui defensàvem models més eclèctics i professionalistes sota l'epígraf de la gestió cultural. L'hegemonia de les àrees de Joventut en els nous Ajuntaments va relegar la cultura a un paper miserable fins ben entrats els anys 80. Aquestes àrees de Joventut no eren del tot indiferents al fet que moviments francesos d'animació cultural desembarcaven a Catalunya amb la intenció de crear les seves sucursals: Fédération Léo Lagrange, Peuple et Culture i altres moviments»

«els Jocs Olímpics de Barcelona van tenir efectes culturals negatius. No solament no van impulsar cap centralitat cultural amb efectes perpetuadors sinó que l'establiment de l'Olimpíada Cultural va ofegar iniciatives incipients que existien fins al 1988. L'OC va acaparar recursos, va escombrar projectes (com el Festival de Tardor de Barcelona) i deixà només una polseguera indefinida que la Història ha fet desaparèixer. Potser, comptat i debatut, va deixar un mal model.»

Eduard Delgado (2001) «[Per un Consell català de cooperació cultural](#) [3]» Karis, núm. 11 (desembre). p.87-98

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: planificació cultural

Etiquetes: pensament cultural

Etiquetes: valor públic de la cultura

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2015/relat-edurad-delgado>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/categories-dapunts/activitats-interaccio/interaccio-jornades/interaccio-2015>

[3] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/cidoc_consell_catala_cooperacio_cultural.pdf

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/6123>